TIESAS SPRIEDUMS (ceturtā palāta)

2009. gada 16. jūlijā *

Lieta C-5/08

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši EKL 234. pantam, ko *Højesteret* (Dānija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2007. gada 21. decembrī un kas Tiesā reģistrēts 2008. gada 4. janvārī, tiesvedībā

***Infopaq International A/S***

pret

***Danske Dagblades Forening***.

TIESA (ceturtā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs K. Lēnartss [*K. Lenaerts*], tiesneši T. fon Danvics [*T. von Danwitz*], R. Silva de Lapuerta [*R. Silva de Lapuerta*], Dž. Arestis [*G. Arestis*] un J. Malenovskis [*J. Malenovský*] (referents),

* Tiesvedības valoda — dāņu.

ģenerāladvokāte V. Trstenjaka [*V. Trstenjak*],
sekretāre S. Stremholma [*C. Strömholm*], administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2008. gada 20. novembra tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

— *Infopaq International A/S* vārdā — A. Jensens [*A. Jensen*], *advokat*,

— *Danske Dagblades Forening* vārdā — M. Dāls Pedersens [*M. Dahl Pedersen*], *advokat*,

— Austrijas valdības vārdā — E. Rīdls [*E. Riedl*], pārstāvis,

— Eiropas Kopienu Komisijas vārdā — H. Krēmers [*H. Krämer*] un H. Stēvlbeks [*H. Støvlbæk*], pārstāvji,

noklausījusies ģenerāladvokātes secinājumus 2009. gada 12. februāra tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

## Spriedums

1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt, pirmkārt, Eiropas Parlamenta un Padomes 2001. gada 22. maija Direktīvas 2001/29/EK par dažu autortiesību un blakustiesību aspektu saskaņošanu informācijas sabiedrībā (OV L 167, 10. lpp.) 2. panta a) punktu un, otrkārt, pagaidu reproducēšanas atbrīvošanas nosacījumus šīs direktīvas 5. panta izpratnē.

2 Šis lūgums ir iesniegts tiesvedībā starp *Infopaq International A/S* (turpmāk tekstā — "*Infopaq*") un *Danske Dagblades Forening* (turpmāk tekstā — "*DDF*") par tās lūguma, ar kuru prasīts, lai tiktu atzīts, ka tai nebija jāsaņem autortiesību īpašnieku piekrišana presē publicētu rakstu reproducēšanai ar automatizēta procesa palīdzību, kas ietver skenēšanu un tā pārvēršanu par digitālu datni, kam seko šīs datnes elektroniska apstrāde, noraidīšanu.

### Atbilstošās tiesību normas

*Starptautiskās tiesības*

3 Saskaņā ar Līguma par ar tirdzniecību saistītām intelektuālā īpašuma tiesībām, kas ir iekļauts Marakešas Līguma par Pasaules tirdzniecības organizācijas izveidošanu 1.C pielikumā, kurš tika apstiprināts ar Padomes 1994. gada 22. decembra Lēmumu

94/800/EK par daudzpusējo sarunu Urugvajas kārtā (no 1986. gada līdz 1994. gadam) panākto nolīgumu slēgšanu Eiropas Kopienas vārdā jautājumos, kas ir tās kompetencē (OV L 336, 1. lpp.), 9. panta 1. punktu:

"Dalībvalstis ievēro Bernes konvencijas (1971) 1.–21. panta un tās pielikuma prasības. [..]"

4 Bernes konvencijas par literatūras [literāro] un mākslas darbu aizsardzību (Parīzes 1971. gada 24. jūlija akts), redakcijā ar 1979. gada 28. septembra grozījumiem (turpmāk tekstā — "Bernes konvencija"), 2. pants ir izteikts šādā redakcijā:

"1. Termins "literatūras [literārie] un mākslas darbi" aptver visus darbus literatūras, zinātnes un mākslas jomā neatkarīgi no to izpausmes veida un formas, kā, piemēram, grāmatas, brošūras un citus rakstveida darbus; [..].

[..]

5. Literatūras [literāro] un mākslas darbu krājumi, piemēram, enciklopēdijas un antoloģijas, kas materiālu atlases un izkārtojuma ziņā ir intelektuāla jaunrades darba rezultāti, kā tādi tiek aizsargāti, neaizskarot katra atsevišķa darba — šāda krājuma daļas — autora tiesības.

[..]

8. Šajā konvencijā noteiktā aizsardzība nav piemērojama tādiem ziņojumiem par dienas jaunumiem vai dažādiem faktiem, kam ir vienkāršas preses informācijas raksturs."

5 Saskaņā ar Bernes konvencijas 9. panta pirmo daļu aizsargājamo literāro un mākslas darbu autoriem atbilstoši šai konvencijai ir ekskluzīvas tiesības atļaut reproducēt šos darbus jebkurā veidā un formā.

*Kopienu tiesības*

6 Padomes 1991. gada 14. maija Direktīvas 91/250/EEK par datorprogrammu tiesisko aizsardzību (OV L 122, 42. lpp.) 1. pantā ir noteikts:

"1. Saskaņā ar šīs direktīvas noteikumiem dalībvalstis ar autortiesību tiesību aktiem aizsargā datorprogrammas, tāpat kā Bernes konvencija par literāro un mākslas darbu aizsardzību paredz aizsargāt literārus darbus. [..]

[..]

3. Datorprogrammu aizsargā, ja tā ir oriģināla tādā ziņā, ka tā ir autora paša intelekta radīta. Nosakot, vai tā jāaizsargā, nelieto nekādus citus kritērijus."

7 Eiropas Parlamenta un Padomes 1996. gada 11. marta Direktīvas 96/9/EK par datubāzu tiesisko aizsardzību (OV L 77, 20. lpp.) 3. panta 1. punktā ir noteikts:

"Saskaņā ar šo direktīvu datubāzes, kuras to satura atlases vai izkārtojuma ziņā ir autora paša intelekta radīts darbs, kā tādas ir aizsargājamas ar autortiesībām. Nosakot, vai tās jāaizsargā, neizmanto nekādus citus kritērijus."

8 Direktīvas 2001/29 preambulas ceturtajā, sestajā, no devītā līdz vienpadsmitajam, no divdesmitā līdz divdesmit otrajam, trīsdesmit pirmajā, kā arī trīsdesmit trešajā apsvērumā ir paredzēts:

"(4) Nodrošinot lielāku juridisko noteiktību [tiesisko drošību] un intelektuālā īpašuma labāku aizsardzību, autortiesību un blakustiesību saskaņots tiesiskais regulējums veicinās būtisku ieguldījumu jaunradē un jauninājumos, tostarp tīklu infrastruktūrā [..].

(6) Ja neveic saskaņošanu Kopienas līmenī, attiecīgo valstu likumdošanas procesā, kas daudzās dalībvalstīs jau ir uzsākts, reaģējot uz tehnoloģiju jauninājumiem, var paredzēt ievērojami atšķirīgu aizsardzību un līdz ar to — ierobežojumus to pakalpojumu un produktu brīvai apritei, kuri ietver intelektuālo īpašumu vai kuru pamatā ir intelektuālais īpašums; tas novedīs pie iekšējā tirgus jaunas sašķeltības un tiesiskās neatbilstības. Minēto juridisko atšķirību un nenoteiktības ietekme palielināsies līdz ar informācijas sabiedrības tālāku attīstību, kur jau ir ievērojami pieaugusi intelektuālā īpašuma pārrobežu izmantošana. Šī attīstība paplašinās, un tai vajadzētu paplašināties. Būtiskas juridiskās atšķirības

un nenoteiktība aizsardzībā var kavēt to jauno produktu ražošanas un pakalpojumu sniegšanas paplašināšanu, uz kuriem attiecas autortiesības un blakustiesības.

[..]

(9) Autortiesību un blakustiesību saskaņošanas pamatā jābūt augstam aizsardzības līmenim, jo šīm tiesībām ir izšķiroša nozīme intelektuālajā jaunradē. [..]

(10) Lai autori vai izpildītāji varētu turpināt savu radošo un mākslinieciskо darbību, viņiem jāsaņem atbilstīga atlīdzība par viņu darbu izmantošanu [..].

(11) Autortiesību un blakustiesību stingra un efektīva aizsardzības sistēma ir viens no galvenajiem veidiem, kā nodrošināt to, lai Eiropas kultūras jaunrade un producēšana saņemtu vajadzīgos resursus, un kā aizsargāt mākslas darbu radītāju un izpildītāju neatkarību un cieņu.

[..]

(20) Šīs direktīvas pamatā ir principi un noteikumi, kas jau ir paredzēti šajā jomā pašlaik spēkā esošajās direktīvas, un jo īpaši Direktīvā [91/250] [..] un

Direktīvā [96/9], un tā attīsta minētos principus un noteikumus un sasaista tos ar informācijas sabiedrību. Šīs direktīvas noteikumiem nebūtu jāskar minēto direktīvu noteikumi, ja vien šajā direktīvā nav paredzēts citādi.

(21) Šai direktīvai attiecībā uz dažādiem labuma guvējiem būtu jādefinē to darbību joma, uz ko attiecas reproducēšanas tiesības. Tas būtu jādara atbilstīgi *acquis communautaire*. Lai nodrošinātu juridisko noteiktību iekšējā tirgū, vajadzīga šo darbību plaša definīcija.

(22) Mērķi, uz kura sasniegšanu vērsts pienācīgs atbalsts kultūras pasākumu izplatīšanai, nedrīkst sasniegt, atsakoties no striktas [stingras] tiesību aizsardzības vai neiebilstot pret viltotu vai pirātisku darbu izplatīšanas nelikumīgajiem veidiem.

[..]

(31) Jāsaglabā taisnīgs līdzsvars starp dažādu kategoriju tiesību subjektu tiesībām un interesēm un dažādu kategoriju tiesību subjektu un aizsargātu tiesību objektu izmantotāju tiesībām un interesēm. [..]

[..]

(33) Uz ekskluzīvajām reproducēšanas tiesībām būtu jāattiecina izņēmums, atļaujot veikt pagaidu reproducēšanu, kas ir īslaicīga vai papildu reproducēšana un kas ir tehnoloģiska procesa neatņemama un būtiska daļa, un ko veic, tikai lai starpnieks tīklā varētu īstenot efektīvu pārsūtīšanu no vienas trešās personas citai trešai personai vai arī likumīgi izmantot darbu vai citu tiesību objektu.

Attiecīgajām reproducēšanas darbībām pašām nevajadzētu būt ar atsevišķu ekonomisku vērtību. Ciktāl tās atbilst minētajiem nosacījumiem, šajā izņēmumā būtu jāiekļauj darbības, kas ļauj veikt [tīkla] pārlūkošanu [*browsing*] un arī [kopiju] uzkrāšanu datoratmiņā [*caching*], tajā skaitā darbības, kas ļauj efektīvi darboties pārsūtīšanas sistēmām, ar noteikumu, ka starpnieks nemaina informāciju un nepārkāpj nozarē plaši atzītas un lietotas tehnoloģijas likumīgu izmantošanu, lai iegūtu datus par informācijas izmantošanu. Izmantošanu uzskata par likumīgu, ja to atļauj tiesību subjekts vai neierobežo likums."

9 Atbilstoši Direktīvas 2001/29 2. panta a) punktam:

"Dalībvalstis paredz ekskluzīvas tiesības atļaut vai aizliegt tiešu vai netiešu, īslaicīgu vai pastāvīgu reproducēšanu ar jebkādiem līdzekļiem un jebkādā formā, pilnībā vai daļēji:

a) autoriem — attiecībā uz viņu darbiem."

10 Šīs pašas direktīvas 5. pantā ir noteikts:

"1. Direktīvas 2. pantā minētajai pagaidu reproducēšanai, kas ir īslaicīga vai papildu reproducēšana un kas ir tehnoloģiska procesa neatņemama un būtiska daļa, un kuras vienīgais mērķis ir atļaut:

a) starpnieka veiktu pārsūtīšanu tīklā starp trešām personām; vai

b) likumīgu izmantošanu

attiecībā uz darbu vai citu tiesību objektu, un kam nav patstāvīgas ekonomiskas nozīmes, 2. pantā paredzētās reproducēšanas tiesības nepiemēro.

[..]

5. Šī panta 1., 2., 3. un 4. punktā paredzētos izņēmumus un ierobežojumus piemēro tikai dažos īpašos gadījumos, kas nav pretrunā ar darba vai cita tiesību objekta parasto izmantošanu un nepamatoti neskar tiesību subjekta likumīgās intereses."

11 Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 12. decembra Direktīvas 2006/116/EK par autortiesību un dažu blakustiesību aizsardzības termiņiem (OV L 372, 12. lpp.) 6. pantu:

"Fotogrāfijas, kas ir oriģinālas tādā ziņā, ka tās ir autora paša intelektuāli darbi, aizsargā saskaņā ar 1. pantu [ar kuru ir precizēts literatūras un mākslas darba autora autortiesību termiņš Bernes konvencijas 2. panta izpratnē]. Nepiemēro nekādus citus kritērijus, lai noteiktu, vai tie ir tiesīgi pretendēt uz aizsardzību. Dalībvalstis var paredzēt aizsardzību citām fotogrāfijām."

*Valsts tiesības*

12 Direktīvas 2001/29 2. pants un 5. panta 1. punkts Dānijas tiesību sistēmā tika transponēti ar 1995. gada 14. jūnija Likuma Nr. 395 par autortiesībām (*lov nº 395 om ophavsret*) (*Lovtidende* 1995 A, 1796. lpp.), kas grozīts un kodificēts ar 2002. gada 17. decembra Likumu Nr. 1051 (*lov nº 1051 om ændring af ophavsretsloven*) (*Lovtidende* 2002 A, 7881. lpp.), 2. pantu un 11.a panta 1. punktu.

**Pamata prāva un prejudiciālie jautājumi**

13 *Infopaq* darbojas drukāto plašsaziņas līdzekļu monitoringa un analīzes jomā, kas pamatā ir saistīta ar to, ka tiek sagatavots kopsavilkums atsevišķiem rakstiem no Dānijas dienas laikrakstiem un citām publikācijām. Šie raksti tiek atlasīti, pamatojoties uz klientu izvēlētām tēmām, un tas tiek darīts, izmantojot "datu atlases" procesu. Kopsavilkumi tiek nosūtīti klientiem pa elektronisko pastu.

14 *DDF* ir Dānijas dienas laikrakstu izdevēju profesionālā apvienība, kuras mērķis ir sniegt palīdzību tās biedriem saistībā ar visiem autortiesību jautājumiem.

15 2005. gadā *DDF* uzzināja, ka *Infopaq* veic publicēto rakstu apstrādi komerciālos nolūkos bez šo rakstu autortiesību īpašnieku piekrišanas. Uzskatot, ka, lai veiktu rakstu apstrādi ar aplūkotā procesa palīdzību, šāda piekrišana ir nepieciešama, *DDF Infopaq* darīja zināmu savu viedokli.

16 Datu atlases process ietver šādas piecas stadijas, kas, pēc *DDF* domām, noved pie četrām presē publicētu rakstu reproducēšanas darbībām.

17 Pirmkārt, *Infopaq* darbinieki attiecīgās publikācijas manuāli reģistrē elektroniskā datu bāzē.

18 Otrkārt, pēc tam, kad tiek nogrieztas publikāciju muguriņas, līdz ar ko visas lappuses sastāv no brīvām lapām, tiek veikta šo publikāciju skenēšana. Pirms publikācija tiek ievietota skenerī, no reģistrācijas datu bāzes tiek izvēlēta apstrādājamā publikācijas sadaļa. Skenēšanas gaitā katrai publikācijas lapai tiek izveidota *TIFF* ("Tagged Image File Format") datne. Kad skenēšana ir pabeigta, *TIFF* datne tiek nosūtīta uz *OCR* ("Optical Character Recognition") (optiskā rakstu zīmju atpazīšana) serveri.

19 Treškārt, šis *OCR* serveris pārvērš *TIFF* datni datos, kurus var apstrādāt digitāli. Šī procesa gaitā katras zīmes attēls tiek pārveidots par ciparu kodu, kurš datoram dara zināmu rakstu zīmi. Piemēram, burtu "TDC" attēls šī procesa gaitā tiek pārveidots par tādu informāciju, ko dators var uztvert kā burtus "TDC", un attiecīgi tiek pārveidots teksta formātā, kuru datora sistēma var atpazīt. Šie dati tiek saglabāti kā teksta datnes, ko var saprast jebkura teksta apstrādes programma. *OCR* process tiek pabeigts, izdzēšot *TIFF* datni.

20 Ceturtkārt, teksta datne tiek apstrādāta, lai atrastu iepriekš definētus atslēgvārdus. Katru reizi, kad tiek atrasta sakritība ar meklējamo atslēgvārdu, tiek izveidota datne, norādot publikācijas virsrakstu, sadaļu un lappuses numuru, kurā atrodas atslēgvārds, kā arī informācija, kas ir izteikta kā procentu daļa no 0 līdz 100, lai norādītu atslēgvārda atrašanās vietu tekstā un tādējādi atvieglotu raksta lasīšanu. Lai atvieglotu atslēgvārda

atrašanu, lasot rakstu, tiek atlasīti pieci vārdi, kuri atrodas pirms un pēc atslēgvārda (turpmāk tekstā — "11 vārdu izvilkums"). Šis process beidzas ar teksta datnes izdzēšanu.

21 Piektkārt, datu atlases process noslēdzas, izdrukājot rezultātu lapu par katru raksta lappusi, kurā atrodas atslēgvārds. Rezultātu lapas teksta piemērs ir šāds:

"2005. gada 4. novembris — *Dagbladet Arbejderen*, 3. lpp.:

*TDC*: 73 % "gaidāmā telekomunikāciju grupas *TDC* pārdošana, attiecībā uz kuru ir sagaidāms, ka tā tiks nopirkta"."

22 *Infopaq* apstrīdēja, ka šādas darbības veikšanai būtu nepieciešama autortiesību īpašnieku piekrišana, un iesniedza *Østre Landsret* [Austrumu apgabaltiesā] pret *DDF* vērstu prasību, prasot piespriest tai atzīt, ka *Infopaq* ir tiesības izmantot iepriekš minēto procedūru bez šīs profesionālās apvienības vai tās biedru piekrišanas. Tā kā *Østre Landsret* šo prasību noraidīja, *Infopaq* iesniedza apelācijas sūdzību iesniedzējtiesā.

23 Pēc iesniedzējtiesas domām, nav strīda par to, ka nav jāsaņem autortiesību īpašnieku piekrišana, lai veiktu preses monitoringu, kas ir saistīts ar kopsavilkumu sagatavošanu un kura pamatā ir darba process, kurš sastāv no katras publikācijas lasīšanas, kuru fiziski veic kāds cilvēks, atbilstošo rakstu atlasīšanas, pamatojoties uz iepriekš noteiktiem atslēgvārdiem, kā arī manuāli izveidotas rezultātu lapas nosūtīšanas kopsavilkuma sagatavotājam, norādot atrasto atslēgvārdu rakstā un šī raksta atrašanās vietu laikrakstā. Turklāt pamata lietas dalībnieki piekrīt, ka kopsavilkuma sagatavošana pati par sevi ir likumīga un tās veikšanai nav jāsaņem minēto tiesību īpašnieka piekrišana.

24 Turklāt netiek apstrīdēts, ka minētais datu atlases process ietver divas reproducēšanas darbības, proti, drukāto laikrakstu rakstu skenēšanu, kuras rezultātā tiek izveidotas *TIFF* datnes, un *TIFF* datņu pārveidošanu teksta datnēs. Turklāt nav strīda par to, ka šis process izraisa skenēto rakstu daļu reproducēšanu, jo 11 vārdu izvilkums tiek saglabāts datora atmiņā un šie 11 vārdi tiek izdrukāti uz papīra.

25 Tomēr pamata lietas dalībnieki nav vienisprātis par to, vai divas pēdējās no minētajām darbībām ir reproducēšana, kas minēta Direktīvas 2001/29 2. pantā. Turklāt to vidū ir strīds par to, vai uz pamata lietā aplūkoto darbību kopumu šajā gadījumā attiecas šīs direktīvas 5. panta 1. punktā paredzētais izņēmums no reproducēšanas tiesībām.

26 Šādos apstākļos *Højesteret* [Augstākā tiesa] nolēma apturēt tiesvedību lietā un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

"1) Vai to, ka tiek uzglabāts un pēc tam izdrukāts raksta izvilkums no dienas laikraksta, kas sastāv no atslēgvārda, pieciem vārdiem, kuri atrodas pirms tā, un pieciem vārdiem, kuri atrodas pēc tā, var uzskatīt par reproducēšanas darbību, kas ir aizsargāta ar Direktīvas [2001/29] 2. pantu?

2) Vai apstākļiem, kādos tiek veikta reproducēšanas darbība, ir nozīme, lai noskaidrotu, vai tā var tikt uzskatīta par "pagaidu" darbību Direktīvas 2001/29 5. panta 1. punkta izpratnē?

3) Vai īslaicīgu reproducēšanas darbību var uzskatīt par "pagaidu" darbību, ja reprodukcija tiek apstrādāta, piemēram, no attēla datnes izveidojot teksta datni vai teksta datnē meklējot vārdu virknes?

4) Vai īslaicīgu reproducēšanas darbību var uzskatīt par "pagaidu" darbību, ja atmiņā tiek uzglabāta daļa no reprodukcijas, ko veido viens vai vairāki 11 vārdu gari teksta izvilkumi?

5) Vai īslaicīgu reproducēšanas darbību var uzskatīt par "pagaidu" darbību, ja tiek izdrukāta daļa no reprodukcijas, ko veido viens vai vairāki 11 vārdu gari teksta izvilkumi?

6) Vai ir nozīme tam, kurā tehnoloģiskā procesa stadijā notiek reproducēšanas darbība, lai noteiktu, vai tā veido "tehnoloģiska procesa neatņemamu un būtisku daļu" Direktīvas 2001/29 5. panta 1. punkta izpratnē?

7) Vai reproducēšanas darbība var būt "tehnoloģiska procesa neatņemama un būtiska daļa", ja tā sastāv no visu laikraksta rakstu manuālas skenēšanas, kuras gaitā šie raksti no drukātas informācijas tiek pārveidoti par digitālu informāciju?

8) Vai īslaicīga reproducēšanas darbība var būt "tehnoloģiska procesa neatņemama un būtiska daļa", ja tā sastāv no reprodukcijas daļas, ko veido viens vai vairāki 11 vārdu gari teksta izvilkumi, izdrukāšanas?

9) Vai "likumīgas izmantošanas" jēdziens Direktīvas 2001/29 5. panta 1. punktā attiecas uz visiem izmantošanas veidiem, kam nav vajadzīga autortiesību īpašnieka piekrišana?

10) Vai fakts, ka uzņēmums skenē visus laikraksta rakstus, pēc tam iegūto reprodukciju apstrādā, uzglabā un, iespējams, izdrukā šīs reprodukcijas daļu, ko veido viens vai vairāki 11 vārdu gari teksta izvilkumi, lai tos izmantotu uzņēmuma veiktajā kopsavilkumu sagatavošanā, ietilpst "likumīgas izmantošanas" jēdzienā, kas minēts Direktīvas 2001/29 5. panta 1. punktā, pat ja autortiesību īpašnieks nav devis piekrišanu šīm darbībām?

11) Kādi kritēriji ir jāizmanto, lai noskaidrotu, vai īslaicīgām reproducēšanas darbībām ir "patstāvīga ekonomiska nozīme" Direktīvas 2001/29 5. panta 1. punkta izpratnē, ja ir izpildīti pārējie šajā tiesību normā paredzētie nosacījumi?

12) Vai izvērtējot, vai darbībām ir "patstāvīga ekonomiska nozīme" Direktīvas 2001/29 5. panta 1. punkta izpratnē, var ņemt vērā produktivitātes uzlabojumus, ko lietotājs gūst, veicot īslaicīgas reproducēšanas darbības?

13) Vai to, ka uzņēmums bez autortiesību īpašnieka piekrišanas skenē visus laikraksta rakstus, pēc tam iegūto reprodukciju apstrādā, uzglabā un, iespējams, izdrukā šīs reprodukcijas daļu, ko veido viens vai vairāki 11 vārdu gari teksta izvilkumi, var pieskaitīt pie "dažiem īpašiem gadījumiem, kas nav pretrunā [laikrakstu rakstu] parastajai izmantošanai", un vai var uzskatīt, ka tas "nepamatoti neskar tiesību subjekta likumīgās intereses" Direktīvas 2001/29 5. panta 5. punkta izpratnē?"

**Par prejudiciālajiem jautājumiem**

*Sākotnēja piezīme*

27 Vispirms ir jāatgādina, ka no prasībām nodrošināt vienveidīgu Kopienu tiesību piemērošanu un ievērot vienlīdzības principu izriet, ka Kopienu tiesību normas noteikumiem, kuros, kā, piemēram, Direktīvas 2001/29 2. pantā, nav nevienas tiešas norādes uz dalībvalstu tiesībām to nozīmes un piemērojamības noskaidrošanai, parasti visā Kopienā ir jābūt neatkarīgai un vienveidīgai interpretācijai (it īpaši skat. 2003. gada 6. februāra spriedumu lietā C-245/00 *SENA*, *Recueil*, I-1251. lpp., 23. punkts, un 2006. gada 7. decembra spriedumu lietā C-306/05 *SGAE*, Krājums, I-11519. lpp., 31. punkts).

28 Šīs prasības ir jāievēro īpaši attiecībā uz Direktīvu 2001/29, ņemot vērā tās preambulas sestā un divdesmit pirmā apsvēruma noteikumus.

29 Līdz ar to Austrijas valdībai nav nekāda pamata apgalvot, ka dalībvalstīm ir jādefinē jēdziens "daļēja reproducēšana", kas minēts Direktīvas 2001/29 2. pantā (šajā sakarā attiecībā uz jēdzienu "sabiedrība", kas minēts šīs pašas direktīvas 3. pantā, skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *SGAE*, 31. punkts).

*Par pirmo jautājumu*

30 Ar savu pirmo jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vēlas noskaidrot, vai jēdziens "daļēja reproducēšana" Direktīvas 2001/29 izpratnē ir jāinterpretē tādējādi, ka tas ietver 11 vārdu izvilkuma saglabāšanu datoratmiņā un šāda izvilkuma izdrukāšanu uz papīra.

31 Jānorāda, ka Direktīvā 2001/29 nav sniegta definīcija ne jēdzienam "reproducēšana", ne jēdzienam "daļēja reproducēšana".

32 Šādos apstākļos šie jēdzieni ir jādefinē, ņemot vērā Direktīvas 2001/29 2. panta formulējumu un kontekstu, kādā tie lietoti, kā arī šīs direktīvas mērķus kopumā un starptautiskās tiesības (šajā sakarā skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *SGAE*, 34. un 35. punkts, kā arī tajos minētā judikatūra).

33 Direktīvas 2001/29 2. panta a) punktā ir paredzēts, ka autoriem ir ekskluzīvas tiesības atļaut vai aizliegt viņu darbu reproducēšanu pilnībā vai daļēji. No tā izriet, ka autora tiesību atļaut vai aizliegt aizsardzības objekts ir "darbs".

34 Taču šajā ziņā no Bernes konvencijas vispārējās sistēmas, it īpaši no tās 2. panta piektās un astotās daļas, izriet, ka attiecībā uz dažu tādu priekšmetu kā literatūras vai mākslas darbi aizsardzību tiek iepriekš pieņemts, ka tie ietver intelektuālo jaunradi.

35 Tāpat saskaņā ar Direktīvas 91/250 1. panta 3. punktu, Direktīvas 96/9 3. panta 1. punktu un Direktīvas 2006/116 6. pantu tādus darbus kā datorprogrammas, datubāzes vai fotogrāfijas autortiesības aizsargā tikai tad, ja tie ir oriģināli tajā ziņā, ka tie ir to autoru intelektuālā jaunrade.

36 Nosakot saskaņotu autortiesību tiesisko regulējumu, Direktīva 2001/29, kā tas izriet no tās preambulas ceturtā, devītā līdz vienpadsmitā un divdesmitā apsvēruma, ir pamatota ar šo pašu principu.

37 Šādos apstākļos autortiesības Direktīvas 2001/29 2. panta a) punkta izpratnē var piemērot tikai attiecībā uz objektu, kurš ir oriģināls tajā ziņā, ka tas ir tā autora intelektuālā jaunrade.

38 Attiecībā uz darba daļām ir jāsecina, ka Direktīvā 2001/29 vai citā direktīvā, kura piemērojama šajā jomā, nekas neliecina par to, ka šīs daļas būtu pakļautas atšķirīgam režīmam nekā darbs kopumā. No tā izriet, ka tās ir aizsargātas ar autortiesībām, jo tās kā tādas veido kopējā darba oriģinalitāti.

39 Ņemot vērā šī sprieduma 37. punktā minētos apsvērumus, atbilstoši Direktīvas 2001/29 2. panta a) punktam aizsardzība attiecas arī uz darba dažādām daļām ar nosacījumu, ka tās ietver dažus elementus, kas ir šī darba autora intelektuālās jaunrades izpausme.

40 Runājot par šāda darba aizsardzības apjomu, no Direktīvas 2001/29 preambulas devītā līdz vienpadsmitajam apsvērumam izriet, ka šīs direktīvas galvenais mērķis ir noteikt paaugstinātu aizsardzības līmeni par labu autoriem, ļaujot tiem saņemt atbilstīgu atlīdzību par viņu darbu izmantošanu, tajā skaitā to reproducēšanas gadījumā, lai viņi varētu turpināt savu radošo un mākslinieciskо darbību.

41 Līdzīgi ar Direktīvas 2001/29 preambulas divdesmit pirmo apsvērumu tiek prasīts, lai darbības, uz ko attiecas reproducēšanas tiesības, tiktu saprastas plašā izpratnē.

42 Turklāt šī prasība pēc plašas minēto darbību definīcijas ir ietverta arī minētās direktīvas 2. panta formulējumā, kurā lietoti tādi izteicieni kā "tieša vai netieša", "īslaicīga vai pastāvīga", "ar jebkādiem līdzekļiem" un "jebkādā formā".

43 Līdz ar to Direktīvas 2001/29 2. pantā noteiktajai aizsardzībai ir jābūt ar plašu piemērojamību.

44 Attiecībā uz presē publicētiem rakstiem to autoru intelektuālā jaunrade, kas minēta šī sprieduma 37. punktā, parasti izriet no raksta stila, tēmas, kā arī no valodnieciskās izteiksmes. Turklāt pamata lietā nav strīda par to, ka presē publicēti raksti paši par sevi ir literāri darbi, kas minēti Direktīvā 2001/29.

45 Runājot par tādiem elementiem kā darbi, uz kuriem attiecas aizsardzība, ir jānorāda, ka tie sastāv no vārdiem, kuri, skatīti atsevišķi, nav autora, kurš tos lieto, intelektuālā jaunrade. Tikai šo vārdu izvēle, novietojums un savienojums ļauj autoram oriģinālā veidā izpaust viņa radošo garu un sasniegt rezultātu, kas ir intelektuālā jaunrade.

46 Tātad vārdi paši par sevi nav elements, uz ko varētu attiekties aizsardzība.

47 Tādējādi, ņemot vērā prasību Direktīvas 2001/29 2. pantā noteiktās aizsardzības piemērojamību interpretēt plaši, nevar izslēgt, ka dažas atsevišķas frāzes vai pat dažas attiecīgā teksta frāžu daļas varētu spēt nodot lasītājam tādas publikācijas kā presē publicēts raksts oriģinalitāti, viņam darot zināmu elementu, kurš pats par sevi ir šī raksta autora intelektuālās jaunrades izpausme. Tātad šādas frāzes vai frāžu daļas var būt minētās direktīvas 2. panta a) punktā paredzētās aizsardzības objekts.

48 Ņemot vērā šos apsvērumus, aizsargāta darba izvilkuma, kas pamata lietā ir 11 secīgi [raksta] vārdi, otrreizēja lietošana var būt daļēja reproducēšana Direktīvas 2001/29 2. panta izpratnē, ja — tas ir jāpārbauda iesniedzējtiesai — šāds izvilkums ietver tādu darba elementu, kas pauž autora intelektuālo jaunradi.

49 Turklāt ir jānorāda, ka *Infopaq* izmantotais datu atlases process ļauj otrreiz lietot dažādus aizsargāto darbu izvilkumus. Šis process reproducē 11 vārdu izvilkumu katru reizi, kad attiecīgajā tekstā parādās meklējamais vārds, un turklāt tas bieži darbojas, lietojot vairākus meklējamos vārdus, jo daži klienti lūdz *Infopaq* veidot kopsavilkumus pēc vairākiem kritērijiem.

50 To darot, ar minēto procesu tiek palielināta iespējamība, ka *Infopaq* veic daļēju reproducēšanu Direktīvas 2001/29 2. panta a) punkta izpratnē, jo minēto izvilkumu uzkrāšana var novest pie paplašināto fragmentu, kuri var atspoguļot attiecīgā darba oriģinalitāti tādā veidā, ka tie ietver elementu skaitu, kas pauž šī darba autora intelektuālo jaunradi, atveidošanas.

51 Ņemot vērā iepriekš minēto, uz pirmo jautājumu ir jāatbild, ka datu atlases procesā veikta darbība, kas ietver aizsargāta darba 11 vārdu izvilkuma saglabāšanu datoratmiņā, kā arī šī izvilkuma izdrukāšanu, var ietilpt daļējas reproducēšanas jēdzienā Direktīvas 2001/29 2. panta izpratnē, ja — tas ir jāpārbauda iesniedzējtiesai — šādi otrreiz izmantotie elementi ir to autora intelektuālās jaunrades izpausme.

*Par otro līdz divpadsmito jautājumu*

52 Pieņemot, ka pamata lietā aplūkotās darbības ietilpst aizsargāta darba daļējas reproducēšanas jēdzienā Direktīvas 2001/29 2. panta izpratnē, no minētās direktīvas 2. un 5. panta izriet, ka šādu reproducēšanu nevar veikt bez attiecīgā autora piekrišanas, ja vien, veicot šo reproducēšanu, netiek izpildīti šīs direktīvas 5. pantā noteiktie nosacījumi.

53 Šajā kontekstā ar savu otro līdz divpadsmito jautājumu iesniedzējtiesa būtībā vēlas noskaidrot, vai tādas datu atlases procesa ietvaros veiktas darbības, kādas ir aplūkotas pamata lietā, atbilst Direktīvas 2001/29 5. panta 1. punktā noteiktajiem nosacījumiem un tātad vai šis process var tikt veikts bez attiecīgo autortiesību īpašnieku piekrišanas, ja tā mērķis ir presē publicēto rakstu kopsavilkumu radīšana un tas ietver visu šo rakstu skenēšanu, 11 vārdu izvilkuma saglabāšanu atmiņā un šī izvilkuma izdrukāšanu.

54 Saskaņā ar Direktīvas 2001/29 5. panta 1. punktu no tās 2. pantā paredzētajām reproducēšanas tiesībām ir atbrīvota reproducēšana, kas atbilst pieciem nosacījumiem, proti, ja:

— šī darbība ir pagaidu;

— tā ir īslaicīga vai papildu;

— tā ir tehnoloģiska procesa neatņemama un būtiska daļa;

— šī procesa vienīgais mērķis ir atļaut starpnieka veiktu pārsūtīšanu tīklā starp trešām personām vai likumīgu izmantošanu attiecībā uz darbu vai citu aizsargātu objektu, un

— minētajai darbībai nav patstāvīgas ekonomiskas nozīmes.

55 Vispirms ir jānorāda, ka šie nosacījumi ir kumulatīvi tajā ziņā, ka, ja nav izpildīts viens no nosacījumiem, reproducēšana saskaņā ar Direktīvas 2001/29 5. panta 1. punktu nav atbrīvota no reproducēšanas tiesībām, kas paredzētas tās 2. pantā.

56 Lai vienu pēc otra interpretētu šos nosacījumus, ir arī jāatgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru direktīvas noteikumi, kas paredz atkāpes no šajā pašā direktīvā noteiktā vispārējā principa, ir jāinterpretē šauri (2004. gada 29. aprīļa spriedums lietā C-476/01 *Kapper*, *Recueil*, I-5205. lpp., 72. punkts, un 2006. gada 26. oktobra spriedums lietā C-36/05 Komisija/Spānija, Krājums, I-10313. lpp., 31. punkts).

57 Tā tas ir atbrīvojuma gadījumā, kas ir paredzēts Direktīvas 2001/29 5. panta 1. punktā, kurā ir ietverta atkāpe no vispārējā ar šo direktīvu noteiktā principa, proti, prasības pēc autortiesību īpašnieka atļaujas ikvienai aizsargāta darba reproducēšanai.

58 No tā vēl jo vairāk izriet, ka šis atbrīvojums ir jāinterpretē, ievērojot Direktīvas 2001/29 5. panta 5. punktu, saskaņā ar kuru minēto izņēmumu piemēro tikai dažos īpašos gadījumos, kas nerada šķērsli darba vai cita tiesību objekta parastai izmantošanai un nepamatoti neaizskar tiesību subjekta likumīgās intereses.

59 Atbilstoši Direktīvas 2001/29 preambulas ceturtajam, sestajam un divdesmit pirmajam apsvērumam tās 5. panta 1. punktā noteiktie nosacījumi arī ir jāinterpretē, ievērojot prasību pēc autoru tiesiskās drošības attiecībā uz viņu darbu aizsardzību.

60 Šajā lietā *Infopaq* apgalvo, ka pamata lietā aplūkotās reproducēšanas darbības atbilst nosacījumam par īslaicīgo raksturu, jo tās tiek izdzēstas elektroniskā meklēšanas procesa beigās.

61 Šajā ziņā, ievērojot šī sprieduma 54. punktā atgādināto trešo nosacījumu, ir jākonstatē, ka pagaidu un īslaicīgas reproducēšanas darbības mērķis ir ļaut veikt tehnoloģisku procesu, kura neatņemama un būtiska daļa tā ir. Šādos apstākļos, ņemot vērā šī sprieduma 57. un 58. punktā minētos principus, aplūkotās reproducēšanas darbības nevarētu pārsniegt to, kas ir nepieciešams šī tehnoloģiskā procesa labai darbībai.

62 Turklāt autortiesību īpašnieku tiesiskās drošības dēļ reprodukcijas saglabāšanai un izdzēšanai nebūtu jābūt atkarīgai no diskrecionāras cilvēku iejaukšanās, it īpaši no aizsargāto darbu izmantotāja iejaukšanās. Nav garantijas, ka tādā gadījumā attiecīgā persona efektīvi izdzēsīs radīto reprodukciju vai ka tā katrā ziņā to izdzēsīs, kad tās pastāvēšana vairs nebūs pamatota ar tās funkciju ļaut īstenot tehnoloģisku procesu.

63 Šādu secinājumu apstiprina Direktīvas 2001/29 preambulas trīsdesmit trešais apsvērums, kurā kā tās 5. panta 1. punktā minēto darbību raksturīgi piemēri ir uzskaitītas darbības, kas ļauj veikt pārlūkošanu (“browsing”) un arī uzkrāšanu datoratmiņā (“caching”), tajā skaitā darbības, kas ļauj efektīvi darboties pārsūtīšanas sistēmām. Šādas darbības pēc definīcijas tiek radītas un izdzēstas automātiski un bez cilvēku iejaukšanās.

64 Ņemot vērā iepriekš minēto, ir jākonstatē, ka darbība Direktīvas 2001/29 5. panta 1. punktā noteiktā otrā nosacījuma izpratnē ir kvalificējama par "īslaicīgu" tikai tad, ja tās ilgums ir ierobežots līdz brīdim, kas nepieciešams labai attiecīgā tehnoloģiskā procesa darbībai, ar nosacījumu, ka šim procesam ir jābūt automatizētam, lai tas, kad tā funkcija veikt šādu procesu ir pabeigta, izdzēstu šo darbību automātiski, bez cilvēka iejaukšanās.

65 Pamata lietā nevar jau iepriekš izslēgt, ka divas pirmās no pamata lietā aplūkotajām reproducēšanas darbībām, proti, *TIFF* datņu izveidi, kā arī *TIFF* datņu pārveidošanu teksta datnēs, varētu kvalificēt par īslaicīgām, jo tās automātiski tiek izdzēstas no datoratmiņas.

66 Runājot par trešo reproducēšanas darbību, proti, 11 vārdu izvilkuma saglabāšanu datoratmiņā, Tiesai iesniegtie pierādījumi neļauj izvērtēt, vai tehnoloģiskais process ir automatizēts tā, ka šī datne tiek izdzēsta no datoratmiņas automātiski, bez cilvēku iejaukšanās un saīsinātā laikā. Tādējādi iesniedzējtiesai ir jāpārbauda, vai tās izdzēšana ir atkarīga no reprodukcijas lietotāja gribas un vai nepastāv risks, ka šī datne tiek saglabāta pēc tās funkcijas veikt attiecīgo tehnoloģisko procesu izpildes.

67 Tomēr nav strīda par to, ka ar pēdējo datu atlases procesa reproducēšanas darbību *Infopaq* veic reproducēšanu, kas sniedzas ārpus informātikas jomas. Tā veic datņu, kuras ietver 11 vārdu izvilkumus, izdruku un tādējādi reproducē šos izvilkumus uz papīra.

68 Taču, kad tā ir fiksēta uz šāda materiāla, šī reprodukcija zūd tikai tad, kad tiek iznīcināts šis materiāls.

69 Turklāt, tā kā ir acīmredzams, ka datu atlases process nespēj pats iznīcināt šādu materiālu, bet minētās reprodukcijas izdzēšana ir atkarīga tikai no šī procesa izmantotāja gribas, nekādā ziņā nav droši, ka viņš gribēs no tās atbrīvoties, no kā izriet risks, ka minētā reprodukcija varētu pastāvēt ilgāku laiku atkarībā no lietotāja vajadzībām.

70 Šādos apstākļos ir jākonstatē, ka pēdējā pamata lietā aplūkotā datu atlases procesa darbība, kuras ietvaros *Infopaq* izdrukā 11 vārdu izvilkumus, nav īslaicīga darbība Direktīvas 2001/29 5. panta 1. punkta izpratnē.

71 Turklāt no Tiesai iesniegtajiem lietas materiāliem neizriet un nav arī apgalvots, ka šādai darbībai varētu būt papildu raksturs.

72 No iepriekš minētā izriet, ka minētā darbība neatbilst otrajam nosacījumam, kas ir noteikts Direktīvas 2001/29 5. panta 1. punktā, un līdz ar to šāda darbība nav atbrīvojama no tās 2. pantā paredzētajām reproducēšanas tiesībām.

73 No tā izriet, ka pamata lietā aplūkotais datu atlases process nevar tikt veikts bez autortiesību īpašnieku piekrišanas, un līdz ar to nav jāpārbauda, vai četras darbības, ko šis process ietver, atbilst pārējiem minētā 5. panta 1. punktā noteiktajiem nosacījumiem.

74 Līdz ar to uz otro līdz divpadsmito jautājumu ir jāatbild, ka 11 vārdu izvilkuma izdrukāšana, kas ir veikta tāda datu atlases procesa ietvaros, kāds tiek aplūkots pamata

lietā, neatbilst nosacījumam par īslaicīgumu, kas ir noteikts Direktīvas 2001/29 5. panta 1. punktā, un līdz ar to šo procesu nevar veikt bez attiecīgo autortiesību īpašnieku piekrišanas.

*Par trīspadsmito jautājumu*

75 Ņemot vērā atbildi uz otro līdz divpadsmito jautājumu, uz trīspadsmito jautājumu nav jāatbild.

**Par tiesāšanās izdevumiem**

76 Attiecībā uz pamata lietas dalībniekiem šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Tiesāšanās izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto lietas dalībnieku tiesāšanās izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (ceturtā palāta) nospriež:

**1) datu atlases procesā veikta darbība, kas ietver aizsargāta darba 11 vārdu izvilkuma saglabāšanu datoratmiņā, kā arī šī izvilkuma izdrukāšanu, var ietilpt daļējas reproducēšanas jēdzienā Eiropas Parlamenta un Padomes 2001. gada 22. maija Direktīvas 2001/29/EK par dažu autortiesību un blakustiesību aspektu saskaņošanu informācijas sabiedrībā 2. panta izpratnē, ja — tas ir jāpārbauda iesniedzējtiesai — šādi otrreiz izmantotie elementi ir to autora intelektuālās jaunrades izpausme;**

**2) 11 vārdu izvilkuma izdrukāšana, kas ir veikta tāda datu atlases procesa ietvaros, kāds tiek aplūkots pamata lietā, neatbilst nosacījumam par īslaicīgumu, kas ir noteikts Direktīvas 2001/29 5. panta 1. punktā, un līdz ar to šo procesu nevar veikt bez attiecīgo autortiesību īpašnieku piekrišanas.**

[Paraksti]